

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év március hó 24. és április hó 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és 2015. április hó 30. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A fegyveresen elkövetett emberrablás bűntette miatt **I.r.vádlott** és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. év szeptember hó 9. napján kelt 41(I).B.1291/2012/62. számú ítéletét valamennyi vádlott tekintetében megváltoztatja.

Az I.r.vádlott, a II.r.vádlott, a III.r.vádlott és az V.r.vádlottak terhére rótt bűncselekmény megnevezése helyesen: társtettesként elkövetett emberrablás bűntette (Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés c) pont)

A **IV.r.vádlott** terhére rótt emberi szabadság elleni bűncselekményt társtettesként elkövetett emberrablás bűntettének (Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés c) pont) minősíti.

A **IV.r.vádlott** tekintetében a Gödöllői Városi Bíróság 1.B.1002/2011/4. számú ítéletében alkalmazott próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezését, a próbára bocsátás megszüntetését és a tartás elmulasztásának vétségében (2012. évi C. törvény Btk. 212.§ (1) bekezdés) a bűnösség kimondását, továbbá a halmazati büntetésre utalást mellőzi.

A kiszabott szabadságvesztést az **I.r.vádlottal** szemben 6 (hat) évre, a **II.r.vádlottal** szemben 4 (négy) évre, a **III.r.vádlottal** szemben 5 (öt) évre, a **IV.r.vádlottal** szemben 4 (négy) évre, az **V.r.vádlottal** szemben 3 (három) évre súlyosítja, a szabadságvesztést büntetéseket fegyházban rendeli végrehajtani.

Az V.r.vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését mellőzi, a vádlottat 3 (három) évi közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítéli.

Az I.r.vádlott, a II.r.vádlott, a III.r.vádlott és a IV.r.vádlottakkal szemben a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekinti kiszabottnak.

A vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe - **V.r.vádlottnál** az esetleges végrehajtásra utalást mellőzve - a házi őrizetben töltött időt oly módon számítja be, hogy **az I.r.vádlott, a**

II.r.vádlott, a **III.r.vádlott** és az **V.r.vádlottak** esetében 1 (egy) napi szabadságvesztésnek 5 (öt) nap házi őrizetben töltött idő felel meg, a napokban meghatározott kiszámítását mellőzi.

A **IV.r.vádlott** helyesen 2010. október hó 15. napjától állt lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az I.r.vádlott személyazonosító igazolványának száma:

A **III.r.vádlott** lakóhelye:

A **IV.r.vádlott** személyazonosító igazolványának száma:

Az V.r.vádlott személyazonosító igazolványának száma:

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 24.740 (huszonnégyezer-hétszáznegyven) forint bűnügyi költséget a **IV.r.vádlott** köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék 2013. év szeptember hó 9. napján kihirdetett 41(I).B.1291/2012/62. számú ítéletével a **IV.r.vádlott** vonatkozásában a Gödöllői Városi Bíróság 1.B.1002/2011/4. számú ítéletében 3 évi próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátást megszüntette, **az I.r.vádlott**, a **II.r.vádlott**, a **III.r.vádlott** és az **V.r.vádlott** bűnösségét társtettesként fegyveresen elkövetett emberrablás bűntettében (2012. évi C. törvény Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés c) pont) állapította meg, ezért az I.r. vádlottat 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra, a II.r. vádlottat 3 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra, a III.r.

vádlottat 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra, az V.r. vádlottat 2 év börtönbüntetésre ítélte. A **IV.r.vádlott** bűnösségét bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése bűntettében (2012. évi C. törvény Btk. 190.§ (1) bekezdés) és tartás elmulasztásának vétségében (2012. évi C. törvény Btk. 212.§ (1) bekezdés) állapította meg, ezért halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az V.r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásáról, a **IV.r.vádlott** tekintetében elrendelt egy korábbi végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést, döntött a bűnjelek jogi sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész, a **IV.r. vádlott** tekintetében téves jogi minősítés miatt, továbbá valamennyi vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében, az I., II., III. és **IV.r. vádlottak** valamint a **III.r.** és **IV.r.vádlottak** védői a fellebbezés okának és céljának megjelölése nélkül, az I.r. vádlott védője felmentésért, a II.r. vádlott védője „elsősorban enyhítésért, másodsorban helytelen minősítésért, harmadsorban megalapozatlanságért" jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.926/2013/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészített tartalommal tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, azonban a **IV.r.vádlott** tudattartalmára vont következtetése téves. Az ügyészség szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, cselekményüket túlnyomórészt törvényesen, a IV.r. vádlottét azonban tévesen, továbbá az I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlottak cselekményét hiányosan minősítette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség érvei szerint a **IV.r.vádlott** esetében egyértelműen arra vonható következtetés, hogy az **I.r.vádlott** „csapatának” tagjaként az I.r. vádlott irányítása mellett vett részt az eseményekben, a sértett megfenyegetésekor a gépkocsi ajtajánál állt, így hallania kellett a gépkocsiban történeteket. Mindezekből az következik, hogy a **IV.r.vádlott** a történések lényegével tisztában volt, ezért terhére a vádlott társaival egyező minősítés szerint a fegyveresen elkövetett emberrablás büntette, annak társtettesi elkövetői alakzata állapítható meg.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség szerint, az I.r. vádlott az emberrablás elkövetése során alkalmazott erőszak illetve fenyegetés hatása alatt álló sértettől elvette a használatában lévő személygépkocsit és azt az **I.r.vádlott** és a **IV.r.vádlott** később jogtalanul használta. Ezzel e két vádlott megvalósította a jármű önkényes elvételének büntettét, annak fegyveresen megvalósított minősített esetét. Ezen felül az I., II. és III.r. vádlottak terhére megállapítható a közokirattal visszaélés vétsége is figyelemmel arra, hogy az I.r. vádlott a sértettől elvett gépkocsi forgalmi engedélyét, a **II.r.vádlott** a sértett útlevelét, a **III.r.vádlott** pedig ugyancsak a sértett útlevelét és vezetői engedélyét megszerezte. Az ügyészi átirat szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az elbíráláskor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta tekintettel arra, hogy az elkövetéskor hatályos Btk. szerint a középértékre vonatkozó büntetés kiszabási elv még nem volt hatályos, ezért az elbíráláskor hatályban lévő középértékes büntetés kiszabási elvre figyelemmel az elbíráláskori törvény nem enyhébb, hanem kedvezőtlenebb a vádlottakra nézve. A Fellebbviteli Főügyészség szerint a büntetési célok elérése érdekében az I-IV.r. vádlottakkal szemben lényegesen hosszabb tartamú börtönbüntetés és ugyancsak hosszabb tartamú közügyektől eltiltás, az V.r. vádlottal szemben ugyancsak hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása indokolt. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg, az **I.r.vádlott** cselekményét társtettesként fegyveresen elkövetett jármű önkényes elvétele büntettének és közokirattal visszaélés vétségének is minősítse, a **II.r.vádlott** cselekményét közokirattal visszaélés vétségének is minősítse, a **III.r.vádlott** cselekményét 2 rendbeli közokirattal visszaélés vétségének is minősítse, a **IV.r.vádlott** személyi szabadság megsértése büntetteként értékelt cselekményét fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének minősítse amit, mint társtettes követett el, továbbá e vádlott bűnösségét társtettesként fegyveresen elkövetett jármű önkényes elvétele büntettében is állapítsa meg. A vádlottak cselekményeinek megjelölését az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvénynek megfelelően pontosítsa, az I., II., III. és IV.r. vádlottak börtönbüntetésének és közügyektől eltiltásának tartamát emelje fel, az **V.r.vádlott** börtönbüntetésének tartamát emelje fel, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését mellőzze, és e vádlottat közügyektől eltiltásra is ítélje.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.926/2013/8. számú átiratában a korábbi átiratában foglaltakat módosította. Indítványt tett arra, hogy a másodfokú bíróság a **IV.r.vádlott** tekintetében a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezze és a próbára bocsátást megszüntető rendelkezést mellőzze, mivel a IV.r. vádlott jelen ügyben elbírált cselekményét a próbára bocsátás előtt követte el, azonban a próbára bocsátással elbírált cselekmény tekintetében a büntethetősége 2015. február hó 19. napján megszűnt.

A **II.r.vádlt** valamint az **V.r.vádlt**ak védője a Fővárosi Ítéltáblához 2014. szeptember hó 10. napján érkezett beadványában a fellebbezését részletesen megindokolta. Ebben előadta, hogy a fellebbezését a II.r. vádlt tekintetében akként tartja fenn, hogy az elsősorban hatályon kívül helyezésre irányul, másodsorban felmentésre, és harmadlagosan pedig enyhítésre. Utalt rá, hogy **az V.r.vádlt** tekintetében nem terjesztettek elő védelmi fellebbezést. Hangsúlyozta, hogy a II.r.vádlt az eljárás során rendkívül részletes tényfeltáró vallomást tett, ebből egyértelműen kiderül, hogy maga a II.r., de az V.r. vádlt is fenyegetés hatása alatt állt. Eljárási hibának tartotta, hogy nem került sor később sem a II.r. vádlt és a sértett szembesítésére, hiszen éppen a II.r. vádlt vallomása és a sértetti előadás képezte az ítéleti tényállás alapját.

A **III.r.vádlt** védője 2014. szeptember hó 26. napján a Fővárosi Ítéltáblához érkezett beadványában a perorvoslati nyilatkozatának részletes indokát adta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és tévesen állapította meg, az abból levont bűnösségre vonatkozó következtetése is téves. Kiemelte, hogy az objektív bizonyítékok arra nem engednek következtetni, hogy a vádltak a sértett személyi szabadságát korlátozták, szabadon engedése pedig feltételhez lett volna kötve. Hangsúlyozta azt is, hogy az elkövetési eszköz ténylegesen lőfegyvernek nem minősült. Érvei szerint a rendelkezésre álló tényállás nem alkalmas arra, hogy a III.r. vádltal szemben a fegyveresen társtettesként elkövetett emberrablás büntetést állapítsa meg a bíróság. Az alapul fekvő tényállás más, enyhébb elbírálás alá eső bűncselekmény megvalósulását vonhatta volna csak maga után.

A **IV.r.vádlt** védője a Fővárosi Ítéltáblához 2014. szeptember hó 26. napján érkezett beadványában a fellebbezését szintén részletesen megindokolta. Ennek lényege szerint elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság bűncselekmény hiányában, míg másodlagosan bizonyítottság hiányában mentse fel a védencét, vagy ha erre nem lát lehetőséget, a kiszabott büntetést mérsékelje, vagy az első fokon eljáró törvényszék ítéletét helyezze hatályon kívül és a törvényszéket új eljárás lefolytatására utasítsa. A védő fellebbezési beadványában kiemelte, hogy a sértett vallomásaiban feltételezésekbe bocsátkozott arra vonatkozóan, hogy nem tudott volna elmenekülni.

E feltételezéseit sem ekkor, sem a későbbiekben nem támasztotta alá. Utalt arra is, hogy egyszerű elszámolási vita zajlott az egymással felületes ismeretségű, illetve különböző kapcsolatban álló személyek között, ezért az ezzel kapcsolatos szándék az I-V.r. vádltak részéről legfeljebb az elszámolás rendezésére irányulhatott volna, ha annak valamennyi részlete illetve egyáltalán ténye valamennyiük előtt ismert lett volna. A IV.r. vádlt semmilyen erőszakot nem alkalmazott, illetve nem is volt olyan térbeli és időbeli helyzetben, hogy egyáltalán erőszak elkövetésére, vagy azzal való fenyegetésre képes lett volna. A sértetti vallomáson alapuló ítéletet megalapozatlannak tartotta.

A nyilvános ülésen az ügyész az átiratokban foglaltakat fenntartotta, azt csupán azzal módosította, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlatra figyelemmel az elbíráláskori törvény alkalmazása megfelel az időbeli hatályra vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseknek.

Az I.r.vádlt védője a nyilvános ülésen a perbeszédében kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalásán elhangzott perbeszédében foglaltakat maradéktalanul fenntartja. Utalt arra, hogy a perrendi szabályokat megsértette az elsőfokú bíróság, amikor nem folytatott le szembesítést a sértett és a vádltak között, nem engedélyezte a bíróság, hogy a vádltak kérdéseket tegyenek fel a sértettnek, a vallomásával kapcsolatban. Előadása szerint az ítélet így nem válhatott megalapozottá. Elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mentse fel a védencét, míg másodlagosan a

minősítés megváltoztatására, míg harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

A **II.r.vádlott** és az **V.r.vádlott** védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az írásban benyújtott fellebbezés indokolását fenntartotta. Sérelmezte ő is, hogy az elsőfokú bíróság a sértett fenyegetettségére hivatkozva nem engedte a kérdésfeltevéseket, így az ellentmondásokat nem lehetett feloldani az elsőfokú eljárásban, ezért a tényállás nem tisztázott.

A **III.r.vádlott** védője a nyilvános ülésen az írásban benyújtott perorvoslat indokolását fenntartotta. Kiemelte, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem derítette fel kellő módon a tényállást. Összefoglalva előadta, hogy az elsőfokú ítélet nem megalapozott, a bizonyítási kötelezettségeinek nem tett eleget az elsőfokú bíróság.

A **IV.r.vádlott** védője a nyilvános ülésen elhangzott védőbeszédében, az írásban benyújtott perorvoslati nyilatkozatában foglaltakat fenntartotta. Utalt arra, hogy a védő kollégái által felhozott, az ítélet megalapozatlanságára vonatkozó okfejtésekkel egyetért. Sérelmezte ő is, hogy a védelem a tárgyaláson a sértettnek nem tehetett fel kérdéseket, a sértett kihallgatására nem a vádlottak jelenlétében került sor. Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, és új eljárás lefolytatására tett indítványt hangoztatva, hogy a nyomozati eljárásban sem volt lehetőség a sértett és a terhelt szembesítésére.

A másodfokú eljárásban az utolsó szó jogán az **I.r.vádlott** előadta, hogy a bűncselekményt nem követte el, nem érzi magát bűnösnek, a jogos pénzéért ment oda.

A **II.r.vádlott** az utolsó szó jogán utalt arra, hogy sem emberrablást, sem zsarolást, sem személyi szabadság megsértését nem követett el. Részletesen elemezte, hogy álláspontja szerint a sértett miért nem volt megfosztva a személyi szabadságától. Hangsúlyozta, hogy nem érzi magát bűnösnek, nem követte el a terhére rótt bűncselekményt, belesodródott az egész történetbe.

A **III.r.vádlott** a folytatólagos nyilvános ülésen szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, ez azonban a nyilvános ülés megtartásának és a fellebbezés elbírálásának akadályát nem képezte (Be. 362.§ (3) bekezdés).

A **IV.r.vádlott** az utolsó szó jogán kijelentette, hogy sem a terhére rótt emberrablás büntetett, sem a jármű önkényes elvételét nem követte el.

Az **V.r.vádlott** az utolsó szó jogán előadta, hogy a sértett tőle nem félt, ő bent ülhetett az elsőfokú bíróság tárgyalásán, amikor a sértett vallomást tett. Kijelentette, hogy nem tudja miért került ő is a vádlottak padjára.

A **IV.r.vádlott** terhére rótt bűncselekmény eltérő minősítésére és valamennyi vádlott büntetésének súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés az alábbiak szerint alapos, míg a védelmi fellebbezések alaptalanok.

A Fővárosi Ítéletábra az ügyészi és a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A védők által felhozott érvekkel szemben a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság maradéktalanul megtartotta az eljárási szabályokat, amikor az ügy jellegére figyelemmel, a sértett tanú indítványára alkalmazta a Be.292.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

A fenti törvényhely megfelelő alkalmazásával járt tehát el a törvényszék, amikor a sértett tanút az I-IV.r. vádlottak tárgyalóteremből történő eltávolítását követően hallgatta ki (48. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal). Az eljárási rendelkezések ekkor nem sérültek, mivel a sértett tanú kihallgatásakor valamennyi vádlott védője jelen volt a tárgyaláson, a tanúhoz érdemben kérdéseket intézhettek, és ténylegesen intéztek is (48. számú tárgyalási jegyzőkönyv 12-16. oldal). Perrendszerű volt az is, hogy a sértett tanú kihallgatási jegyzőkönyvét a később tárgyalóterembe visszaszólított vádlottak elé tárta az elsőfokú bíróság tanácsának elnöke, a vádlottak a jegyzőkönyvben foglaltakra érdemben észrevételt tehettek, és tettek is (48. számú tárgyalási jegyzőkönyv 16. oldal). A vádlotti védekezéshez fűződő jogok maradéktalan - a büntetőeljárási törvényben tételes jogi rendelkezés által elő sem írt - érvényre juttatását szolgálta az is, hogy az iratok tanúsága szerint az elsőfokú bíróság a sértett tanú kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvet valamennyi vádlottnak elektronikus formában megküldte (49. alszámú irat).

A védelem által előadottak szerint a törvényszék azzal is eljárási szabályt sértett, hogy elmulasztotta a vádlottak és a sértett tanú tárgyaláson történő szembesítését.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt, azzal hogy a fentiekre figyelemmel nem foganatosított szembesítést a sértett tanú és a vádlottak között.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Be.124.§ (1) bekezdése alapján a szembesítés nem minősül kötelező bizonyítási cselekménynek, míg ugyanezen törvényhely (2) bekezdésének idevágó rendelkezése szerint, ha a tanú védelme ezt szükségessé teszi a tanú illetőleg a terhelt szembesítését mellőzni kell. Ez utóbbi szabályt a Be.292.§ (2) bekezdésében foglaltakkal összevetve helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a sértett tanú és a vádlottak szembesítését mellőzte.

Törvényesen járt el a törvényszék a próbával érintett büntetőügy egyesítésekor (Be.265.§ (2) bekezdés, 48. számú tárgyalási jegyzőkönyv 18. oldal), azonban a próbaidő előtti elkövetésre figyelemmel, mivel a IV.r. vádlottal szemben meghatározott próbaidő tartama 2015. február hó 19. napján lejárt, a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezésének és a próbára bocsátás megszüntetésének a **IV.r.vádlottal** szemben a másodfokú eljárásban már nem volt helye.

Ugyanakkor már az elsőfokú ítélet kihirdetésekor tévedett a törvényszék, amikor a próba alapjául szolgáló bűncselekményben a **IV.r.vádlott** bűnösségét ismételten kimondta, mivel erről a Gödöllői Városi Bíróság a próbára bocsátást alkalmazó ítéletében már rendelkezett.

A Fővárosi Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. Valamennyi az ügyben lehetséges bizonyítékot beszerzett, és azokat megfelelően értékelte, mérlegelte.

Törvényesen járt el, amikor a bűnösségüket tagadó vádlottakkal szemben az ítéleti tényállást a sértett tanú valamint édesanyja és felesége tanúként tett, objektív bizonyítékokkal is egybecsengő valamint a II. és V.r. vádlottak vallomásaival jelentős tények tekintetében egyező nyilatkozataira alapította.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint fontos körülmény, hogy a sértett tanú vallomását nemcsak a hozzátartozói tanúként tett nyilatkozatai támasztották alá, hanem a sértett fogvatartását biztosító II. és V.r. vádlottak egyes nyilatkozatai is, továbbá olyan objektív bizonyítékok, amelyek egyik érdekkörbe sem voltak sorolhatóak. Az eljárás során ugyanis nem vitatottan a sértett vezetői engedélyét, továbbá útlevelét a vádlottak tettenérésekor a **III.r.vádlott** ruházatából foglalták le (nyomozati irat 2. kötet 1101. oldal). Rendelkezésre álltak továbbá az elsőfokú bírósági eljárásban bizonyítás anyagává tett, a fogvatartás helyéül szolgáló háznál történeteket rögzítő kamerafelvételek, lefoglalták az elkövetés eszközét képező riasztópisztolyt is (nyomozati irat 1169. oldal).

Az elsőfokú bíróság érvelésével szemben ugyanakkor a sértett tanú nyomozás során tett (nyomozati irat 135-147. oldal), valamint a tárgyaláson fenntartott (48. számú tárgyalási jegyzőkönyv 10-11. oldal) vallomása alapján megállapítható volt, hogy a **IV.r.vádlott** a sértettnek az elkövetéskor azt mondta, hogy 2 nappal ezelőtt ott volt a házánál. Az elsőfokú bíróság által is elfogadott V.r. vádlotti vallomás (nyomozás során tett nyomozati irat 1733. oldal, valamint tárgyaláson fenntartott 26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal) alapján megállapítható az is, hogy a IV.r. vádlott nem csupán arról tudott: az elkövetéskor a vádlottak vagyoni természetű követelést kívánnak érvényesíteni a sértettel szemben, hanem a fegyveres elkövetésről is tudomással bírt. Az V.r. vádlott vallomása szerint a IV.r. vádlott füle hallatára mondta az I.r. vádlott a III.r. vádlottnak a sértettel kapcsolatban: „ha el akar futni, lödd le”. Továbbá az V.r. vádlott vallomása alapján is egyértelmű, hogy csak a **IV.r.vádlott** lehetett az a nagy darab férfi, aki útját állta a sértettnek.

Ezen felül, az **I.r.vádlott** nyomozás során tett (nyomozati irat 1945. oldal 4. bekezdés) és tárgyaláson fenntartott (26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) vallomása egybeesett a sértett tanú nyilatkozatával, ugyanis az I.r. vádlott állítása szerint a IV.r. vádlottat két nappal az elkövetés előtt magával vitte a sértett házához, a sértettet azonban nem találták otthon.

Megjegyzendő az is, hogy a **IV.r.vádlott** az elkövetéskori tudattartalmát meghatározó tények tekintetében, azaz a 2010. március hó 9. napján a sértett házánál történtek vonatkozásában érdemi vallomást nem terjesztett elő (nyomozati irat 2119. oldal), lényegében elhallgatta a jelenlétét megalapozó azon tényeket, amelyekre nézve még - az ő cselekvőségét egyebekben mentő - az **I.r.vádlott** is terhelő vallomást tett.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által helyesen mérlegelt bizonyítékok alapján a rendelkezésre álló iratok tartalmának megfelelően megállapítható volt, hogy a **IV.r.vádlott** is ott volt az elkövetés előtt két nappal a sértett házánál, a sértettel szemben támasztott vádlott-társi követelésről tudott, és ennek tudatában - a fegyver utánzatával elkövetett emberrablásról szintén tudva - vett részt a sértett személyi szabadságának megfosztásában. A fentieknek megfelelően a **IV.r.vádlott** tudattartalmának hiányára vonatkozó elsőfokú ténymegállapításokat mellőzni kellett az elsőfokú ítélet történeti tényállásából.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az az alábbi kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján, az iratok tartalmára figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki, illetve helyesbíti.

- az **I.r.vádlottal** szemben a Gödöllői Járásbíróság előtt súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette, felfegyverkezve elkövetett garázdaság büntette és nagyobb kárt okozó rongálás büntette miatt büntetőeljárás van folyamatban.

- a **II.r.vádlottal** szemben a Szeghalmi Járásbíróság előtt jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt büntetőeljárás van folyamatban.

- az V.r. vádlottal szemben a Gödöllői Járásbíróság előtt 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt büntetőeljárás van folyamatban.

- az elsőfokú ítélet 5. oldalának 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a **IV.r.vádlott** 2010. március hó 9. napján az I.r. vádlottal együtt jelen volt a sértett házánál.

- az elsőfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdésének utolsó mondatát - a **IV.r.vádlott** tudattartalmának hiányára vonatkozó ténymegállapításokat - mellőzi.

- az elsőfokú ítélet 6. oldalának 4. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a **IV.r. vádlott** is tudomással bírt arról, hogy a **III.r. vádlottnál** riasztópisztoly van.

- az elsőfokú ítélet 8-9. oldaláról a II. tényállási pontban foglaltakat (Gödöllői Városi Bíróság 1.B.1002/2011/4. számú ítéletének tényállását) mellőzi.

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be.352.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - irányadó volt.

A Fővárosi Törvényszék okszerűen következtetett valamennyi vádlott bűnösségére a terhekre rótt cselekmény tekintetében.

Tévedett azonban, amikor a **IV.r.vádlott** terhére rótt emberi szabadság elleni bűncselekményt bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének minősítette.

A másodfokú eljárásban helyesbített ítéleti tényállás szerint a **IV.r.vádlott az I.r.vádlott** által megfogalmazott, a szabadon bocsátás feltételül támasztott vagyoni jellegű követelésről tudott, amikor a személyi szabadságától erőszakkal és az élet, testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel megfosztott sértettet a gépkocsiból nem engedte kiszállni.

A **IV.r.vádlott** a fentiek tudatában, a fegyver utánzatával elkövetett emberrablásról szintén tudva, a Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pontjában ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének törvényi tényállási elemét kimerítette azzal, hogy a vádlott-társai által folyamatosan megvalósított emberi szabadság elleni bűncselekmény kifejtése során megakadályozta a sértettet abban, hogy a gépkocsijából kiszálljon.

A **IV.r.vádlott** cselekvősége a Btk. 13.§ (3) bekezdése alapján társtettesi elkövetésnek minősül az alábbiak szerint.

Az irányadó ítélkezési gyakorlat, és a jogirodalmi állásfoglalások szerint az emberrablás társtettesei, akár az eszköz cselekmény (kvalifikált fenyegetés vagy erőszak), akár a célcselekmény megvalósításában részt vehetnek (követelés támasztása). Mivel az emberrablás büntette úgynevezett tartós jellegű, vagy más néven folyamatos bűncselekmény (delictum continuum), a sértett szabadon bocsátása feltételének kifejezésre juttatásával válik befejezetté, de bevégezetté csak a sértett szabadulásával. A társtettség a bevégeztségig fejthető ki, a kvalifikált fenyegetéssel személyi szabadságától megfosztott sértett őrzése, mozgás szabadságának korlátozása, tényállásszerű, társtettesnek minősül így az, aki az őrzésben vesz részt. Jelen esetben is ez volt megállapítható.

Az I.r.vádlott, a II.r.vádlott, a III.r.vádlott és az V.r.vádlottak terhére rótt cselekmények jogi minősítésekor törvényesen járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor a vádlottak cselekményét társtettesként fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének (Btk. 190.§ (1) bekezdés a), (2) bekezdés c) pont) minősítette, a törvényszék által felsorakoztatott jogi indokok is maradéktalanul helytállóak, csupán a bűncselekmény - az ítélet rendelkező részében való - megnevezése szorult pontosításra a Be. 258.§ (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel.

Az időközben, a Kúria által közzétett 4/2013. (X.14.) BK véleményre is tekintettel helyesen döntött az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott esetében az elbíráláskori anyagi jogi rendelkezések alkalmazása mellett.

A jogi minősítés körében a védelmi fellebbezésekben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra kíván még rámutatni. Az emberrablás büntette az önbíráskodás büntettével a specialitás viszonyában áll, ezért akkor is emberrablásnak minősül a cselekmény, ha a személyi szabadságától erőszakkal vagy kvalifikált fenyegetéssel megfosztott sértett szabadon bocsátását jogosnak vélt vagyoni igény teljesítésétől teszi függővé az elkövető (BH 2002.470).

A bűnhalmazat megállapítására irányuló fellebbviteli főügyészi indítványra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakat rögzíti.

A BH.2014.327 számú eseti döntésben is kifejtett jogelvek szerint a sértett szabadon bocsátását megelőzően az emberrablás még nem minősül bevégzett bűncselekménynek. Ebből következően a fogvatartás időtartama alatt kifejtett résztevékenységek csupán alaki bűnhalmazatban állhatnak az emberrablás büntettével. A bírói gyakorlat szerint azonban a terheltek tevékenységének teljessége - valamennyi e körben kifejtett részselekmény - a fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének törvényi tényállási keretein belül értékelendők.

A fentiekre figyelemmel a fogvatartás során, az emberrablással is érintett, ugyanazon sértett sérelmére kifejtett jármű önkényes elvétele, okirattal visszaélés csupán látszólagos alaki bűnhalmazatban állhat az összetett bűncselekményként (delictum compositum) szabályozott emberrablással.

A Fellebbviteli Főügyészség által említett jármű önkényes elvétele és okirattal visszaélések, a fogvatartás alatt, az emberrablás törvényi tényállási elemeit megvalósító vádlottak emberrablással szorosan összefüggő, önállóan büntetőjogilag nem értékelhető magatartásainak minősülnek.

Erre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával szemben a bűnhalmazat megállapításának nincs helye.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az ügyészség sem a vádiratban, sem az elsőfokú bíróság előtt tartott perbeszédében a vádlottak cselekményének halmazati minősítését nem indítványozta, a jármű önkényes elvételének, illetve az okirattal visszaéléseknek a megállapítását az elsőfokú bíróságtól nem kérte.

Ugyanakkor a tisztesség eljárás követelményébe beletartozik, hogy a vádlott ne csupán a vádiratban foglalt tényállással, hanem az ügyész által megállapítani indítványozott bűncselekmény jogi minősítésével is tisztában legyen az eljárás során, legkésőbb a Be. 321.§ (1) bekezdése szerinti tanácsulésig. Ez következik ugyanis a Be. 2.§-ának, 217.§ (3) bekezdés c) pontjának, valamint a 310.§ (1) bekezdésének összevetéséből.

Ahogy arra a Fővárosi Ítéltábla az indokolásban már utalt a **IV.r.vádlott** esetében a Gödöllői Városi Bíróság 1.B.1002/2011/4. számú ítéletében alkalmazott próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezését és a próbára bocsátás megszüntetését, valamint a tartás elmulasztásának vétségében a bűnösség kimondását, továbbá a halmazati büntetésre utalást mellőzni kellett.

Ennek oka, hogy a Btk. 66.§ (1) bekezdés a) pontjában írt törvényi feltétel a másodfokú ítélet meghozatalakor már nem állt fenn. Ugyanis a **IV.r.vádlottat**, mint próbára bocsátottat a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény (emberrablás büntette) miatt a próbaidő alatt nem ítélte el a másodfokú bíróság tekintettel arra, hogy a próbaidő 2015. február hó 19. napján lejárt.

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabása során a vádlottakra nézve irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomórészt helyesen tárta fel, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy miért szabott ki valamennyi vádlottal szemben az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával (Btk. 82.§ (2) bekezdés b) pont) szabadságvesztést.

Az I.r.vádlott esetében a törvényi minimumot némileg meghaladó, enyhítő szakasz alkalmazása nélkül kiszabott 6 év szabadságvesztést a kezdeményező, irányító szerepén túl az is indokolja, hogy vele szemben hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése miatt jelenleg is büntetőeljárás van folyamatban.

A **III.r.vádlott** esetében az enyhítő szakasz alkalmazására a Btk. 79.§-ában meghatározott büntetési célok elérése érdekében szintén nem volt törvényi lehetőség. A **III.r.vádlott** a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének lejártát követően nem sokkal valósította meg a bűncselekményt, és a vádlottak közül a fizikai megvalósítás szempontjából (fegyver utánzattal való tartós őrzés) neki a leg súlyosabb a cselekvősége.

A **IV.r.vádlottal** szemben első fokon kiszabott szabadságvesztés jelentős súlyosítását az elsőfokú minősítéstől eltérő, 5-15 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményi minősítés tette indokolttá. Ugyanakkor az enyhítő szakasz alkalmazására, a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetés ellenére azért kerülhetett sor, mert a IV.r. vádlott cselekményének konkrét tárgyi súlya a legkevesbé jelentős az összes vádlott cselekvőségéhez viszonyítva.

A **II.r.vádlott** és V.r. vádlottak esetében a másodfokú bíróság is lehetőséget látott a már felhívott bírói enyhítésre, azonban a belső arányosságot is szem előtt tartva nem az elsőfokú bíróság által indokolatlanul megállapított mértékben.

A vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk. 37.§ (3) bekezdés ad) pontja alapján fegyház. Az elsőfokú bíróság nem adta ténybeli indokát annak, hogy miért állapított meg az I., II., III. és V.r. vádlottak esetében a törvényi előírástól eltérően - a Btk. 35.§ (2) bekezdésére figyelemmel - eggyel enyhébb büntetés-végrehajtási fokozatot.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az anyagi jogi rendelkezések pusztá felhívása, a jogi rendelkezések alapjául szolgáló ténybeli okokat, indokokat nem pótolja. A másodfokú bíróság nem látott olyan büntetés kiszabási körülményeket, amelyek a Btk.35.§ (2) bekezdésére figyelemmel a fegyháznál eggyel enyhébb börtön fokozatú végrehajtást tették volna szükségessé.

Az V.r.vádlott esetében a Btk. 85.§ (1) bekezdésében meghatározott okok nem álltak fenn, ezért a vele szemben kiszabott, 2 évet meghaladó fegyházbüntetésre figyelemmel a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre való felfüggesztése az anyagi jogi rendelkezéseket sértette volna, ezért a felfüggesztő rendelkezést a Fővárosi Ítéltábla mellőzte és e vádlottat a Btk. 61. és 62.§-a alapján a közügyektől eltiltás mint mellékbüntetésre is ítélte.

A másodfokú bíróság valamennyi további vádlottal szemben a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekintette kiszabottnak, mivel a Btk. 33.§ (2) bekezdése alapján a közügyektől eltiltás mellékbüntetésnek minősül.

A házi őrizet beszámítása mellett annak napokban meghatározott kiszámítását mellőzni kellett figyelemmel arra, hogy a beszámítás az anyagi jogi rendelkezésekből (Btk. 99.§ (3) és (4) bekezdés) a törvény erejénél fogva fakad. Ennek feltüntetése a jogszabály szerint nem szükséges.

Az úgynevezett beszámítási kulcs mellőzését továbbá az is indokolta, hogy a **IV.r.vádlottnál** 217 nap házi őrizetben töltött időt az elsőfokú bíróság tévesen tüntetett fel, mivel a IV.r. vádlott házi őrizetben egyáltalán nem volt.

A rendelkezésre álló iratok alapján pontosította a másodfokú bíróság a **IV.r.vádlott** lakhelyelhagyási tilalmának kezdő napját.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján valamennyi vádlottal szemben részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A nyilvános ülésen felvett adatok alapján a másodfokú bíróság pontosította **az I.r.vádlott, a III.r.vádlott, a IV.r.vádlott és az V.r.vádlott** személyi adatait.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget **IV.r.vádlott** köteles az államnak megfizetni.

Budapest, 2015. év április hó 30. napján

. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 41(I).B.1291/2012/62. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.423/2013/17. számú ítéletében írt változtatásokkal **az I.r.vádlott, a II.r.vádlott, a III.r.vádlott, a IV.r.vádlott** és az V.r. vádlottak tekintetében 2015. április hó 30. napján jogerős és végrehajtható.

2015. április hó 30. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő